

Leo der pays als he van romer
reysede zo teyser Karolus soe quaē
he zo collē yñ als he zo d' stadt quaē
daer dat licham sent Seuerijns re-
ster soe ginck he in dye kyrchen yñ
sprach zo den genē dye by ym ware
Der beschermer dis huys is hier
binnen ynd daer vñ endar ich niet
vur hyn gaen dat ich yñ niet gry-
zede.

Ind van dem is vp ko-
men by den borgheren vur
eyn gewoente dat sy alle we-
chen vp eyn dach zo der kyr-
chē komē vp dat dat sy durch
dye ganze wechen vā ym ge-
troest ynd beschermt werde

Chen leest ouch dat sijn se-
uerijn nae synē doot sich offē-
bare hant in eynre vision sy
nen diacken der Euergillus
genoempt was in bisschoffli-
chen cleyderen ynd hadde bo-
uen synen hoeft eyn wolken
ynd daer viss dropen ruyri-
ghe droppen vp syn hoeft. jn
dae der diacken yn vraghede wair
vm he dese pijn leede so doch yn dye
mynschen vur eyn hellighen man
hielde. **H**e antworde. Daer vñ
moes ich dese pijnne lidē want ich
sprach myn gezideversuymlīch. ouch
niet vp dye rechte tijt. yñ als
myr myn dienre yet seechde. so luy-
strede ich vp sy. yñ ouch dar vñ dae
ich myn gezide niet sprach mit my
ne anderen priesterē. **I**nd dae he yn
vraghede oft dye pijnne ouch groys
were. jn daerviel een droepel vp syn
arme. yñ verbernde ym syn vleisch
bis vp syn beyn. jnd als he ontwa-
cche vñ dye weedaghe dye he ont-
finck vā dese droppē soe sprach Se-
uerinus zo yñ. **N**iet vurcche dich.

Wat nu sal du sien wat iech ver-
mach by god. **I**n he hoiff syn hant
vp in macht yn gesot mit de giechē
des hilleghen cruyts.

Die legende van heil. Crispinus ind Crispi- manus marteleren.

De Diocletia-
nus ynd maximia-
nus die kerste vervol-
gheden. Soe quamen
dye twee broeder cris-
pinus ynd crispianus dye gebroe-
ren waren van Rome van mechtē
ghen ynd edelen alderen mit quin-
tinus Faustinianus ynde Victorius
zo parijs in vrancrisch vñ
zo predighen den kersten gheloouē.
Inde sy deilde sich eyn yghelich vp
eyn sonderlich platz. **I**nd Crispi-
nus Crispinianus dye quaemen in
eyn stat dye sisoen oft swessien ghe-
noemt was. **I**nd sy wolden vol-
ghen den voestappē sent Paulus.
Ind sy leerden beyde schoen machē

vm dat sy yr noitdorff daer mede
winnen solden. Ind ouch vm dat
it eyn stille ampt is. ynd sy leerden
dat ambocht soe wail dat sy ic bouē
andere mynschen kunstlicher kon-
den. Inde sy arbeiden den luden
niet sonderlinge vm eynighē loen
dan men yn van lieffden ind gher-
ne gaff. Ind hier in ynd in anderē
gueden dinghen wart yr guet ghes-
rucht ouer all verbreyt. so dat ouch
dye heyden niet allein vm schoe zo
machen zo yn quamen. mer veel
meer vm dye liefde ynde vruntli-
cheit dye sy zo yn hadden. ynde al-
suis betere den sy veel minschen mit
eyrre leringhe. **C**lu gheuiel it dat
in dye stat sisoent quac rictionarus
der richter. ynd liess vraghen na de
sen hillighen manen. ynde sy wor-
den vondē dat sy den armen myns-
chen yr schoe lappeden. Ind he dede
sy vanghen. ind vur sich brenghen
Inde he leyde veel sachen an sy vp
dat he sy aff trecke mochte van dem
gheloeven. Mer sy en achteden des
niet. Dae dede he sy bynden in sla-
ghen mit koluen ind mit stockē sla-
ghen. Ind dae sy volstendich bleue
in dem fersten gelveuen. soe dede he
dem eynen nae dem anderen schar-
pe pryemē off suwelen van yser in
yr vingher ynd yr teen slaghe ius-
chen dye naghel in dat vleisch. Dae
sy noch statastich warē. so dede he
sy vp eyn bane gereckt legghen. in
deden vyss eijren scholderen snijde
langh ryemen. ind in desen weeda-
ghen ynd groissen pinen soe spron-
ghen dye suwelen vys. ynd woindē
ezlighe van den dieneren zo dem
doit zo. ynd egliche worden seer ge-
quest. Dae dit rictionarus sach. so

geboet he dat me eynē ygheliche ey
sware stein solde binde an de hals
ynd werpen in dat wasser vnd den
ijs. want it was winter. ind dat me
sy alsus verdempedes. Men dede dat
he geboit. Mer noch dat wasser noch
dat ijs noch der stein hinderde sy.
immer dat wasser was yn so genoe-
chlich ynd soe lustlich dat sy dochre
dat ic were eyn schoen warm bat. in
dye moellen steyn vielen vā de hals
ynd sy quamen vp dat oener vp die
ander syden. Dae dit Rictiona-
rus sach soe wart he seer verdolt. in
geboit dat men sy in gesmolte blijs
werpen solde. in dit geschiede alsus
In zohant als sy yr gebede gedac-
hadden so spranc cyn droepel blijs
in rictionarus oughe. ynd he wart
seer daer an gepinicht in wart kline
Ind dese doi richter wart noch mer
rasende. ynd dede pech ynde olye zo
samē siden. ynd hies dye hillige das-
er in werpen. ynde dit hinderde sy
noch myn noch meer. Wat yr hil-
lich hosten onwandelber was. ynd
sy dedē yr gebede zo gode. yn sprae-
chen. O here du bist mechtich uns
zo verloese vā vnser pynninge zo
schāde der duijckē ynd synre dienre.
ind als sy yr gebede gedain haddē.
soe halp yn der engel vissond quet
zynghe. Mer dae dat d richter sach
so wart he verwuet dat he sich selfs
niet othaldē mochte in storchede sich
in dat vuyr. in verbernde sich selue
jn dat geschiede recht wat dat ordel
gods loende ym dat he der menich
minsch mit devuir gedoit hadde sol-
de alsus hier verbernt zo de ewighe
vuyr ned vallen. jn dae dat die hillige
sage so badē sy vnsen herē. dat he sy
kort halen wolde. Ind des nachtes

Lvij.

daer nae soe wart yn gebotschafft. dat sy des morgens als der dach an queme. soe solden sy ontfanghe den loen yr verwininghe. Ind alsus geschiede onch Want daer der keyser maximianus hadde vernamē wie Rictionarus doit were. soe geboet he sonder vertrecken dat men sy ont hoeftden solde vp den xxvij. dach in sent Remeyns maent. Inde dat geschiede alsus. Hen warp dye lichamen vp dat velt vur dyce beesten ind vur die voeghele. Per christus verwarde sy dat sy ongequerst bleuen. ynd seynde eyn enghel zo eyne alden man ynd beual ym dat he de se lichamen begrauen solde in syn huys. Dese alt man nam syn dochter mede. dye onch kersten was. yn sy ginghen daer der mertelere licha onthoeft laghen. Inde des mans huys stont nae by eyne ryuier. ynd daer vñ mocht men lichelich deser hillighen man licha mit schijf zo syn huys brenghe. Per he enhad de ghein schijf. in he enkonde onch niet varen. Want he machtloess was. soe hadde he die lichamen niet moeghen voere yntgeen den stroem. yn dair vñ was he bedroeft dat he ghene hulp en hadde zo brenghen daer hen he gedachte. Ind als sy quaemen zo der stat dye yn der enghel ghezoent hadde soe vonden sy dye lichamen der hillighen ongequerst. ynde vondē eyn schijf in dem wasser. Inde der yghelichs nam eyn van den lichamen. ynd sy droghē sy soe lichelich. als off sy son,

der borden geganghen hadden. soe dat it scheene dat sy meer gedraghe worden van den lichamen. dan dat sy dye lichame droeghen. Ind sy leyden dye lichamen in dat schijf vp den troist vns heren. ynde traden daer in. ynd dat schijf gheunk voert yntgheen den stroem in dem riuer ynd nyemant endede yet daer zo. Inde sy quaemen zo lande vur yr woeninghe mit vroelichem gemoiden. ynd begroeven sy in yr huys. Inde daer dye veruolgyngh over was. soe offenbaerde god den kerste yr eer durch miracel dye daer gheschieden. ind daer wart eyn groisse kyrche gebuwen van den kersten zo deser hillighen eere.

**Die legend van sent
Simon ind set iudas
der apostole vng he
re ihesu christi . . .**

